

Lausunto sidotusta pitkäaikaissäätämisestä

Julkaistu 8.6.2009

Valtiovarainministeriö pyysi EETU ry:ltä lausuntoa lakiesitykseen, joka koski sidottua pitkäaikaissäätämistä ja siihen liittyvää verotusta. Lausunto annettiin 8.6.2009.

Nyt valmisteilla olevalla lailla sidotusta pitkäaikaissäätämisestä pyritään lisäämään kansalaisten omaehtoista huolehtimista yksilöllisestä eläketurvastaan ja täydentämään lakisääteistä eläkekarttumaansa. Tarve yksilöllisen eläketurvan kasvattamiseen on lisääntynyt, kun lakisääteistä eläkejärjestelmää on heikennetty. Eläkesäästämisen tukeminen voi olla perusteltua silloin, kun lakisääteistä eläkettä karttuu niukasti katkonaisen työhistorian vuoksi esimerkiksi työttömyysjaksojen, opiskelun tai lasten kotihoidon ajoilta.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry korostaa, että kansallisen eläkepolitiikan keskeisimmän tavoitteen tulee olla koko väestölle kattavan lakisääteisen eläke-järjestelmän kehittäminen niin, että se turvaa kohtuullisen toimeentulon kaikille eläkeläisille. Suomen ei pidä hakea eläkepolitiikassaan mallia niistä EU-maista, joissa painotetaan erilaisten vapaaehtoisten ja yksilöllisten eläkejärjestelmien osuutta.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry lausuu esityksestä seuraavaa:

Koska Suomessa jo nyt on mahdollisuus verotuettuun yksilölliseen eläkesäästämiseen, järjestelmään on hyvä saada uusia palveluntarjoajia, uusia tuotteita ja siten lisää kilpailua. Säästäjien kannalta on tärkeää, että tarjottavat tuotteet ja sijoittajien ammattitaito ovat tasolla, joka mahdollistaa varojen turvallisen ja tuottavan sijoittamisen. Palveluntarjoajien tuotteiden ja ammattitaidon vertailumahdollisuuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota: säästämistuotteiden tulee olla yksinkertaisia ja turvallisia ja järjestelmän mahdollisimman läpinäkyvä.

Eläkkeen maksamisen aloitus on maksujen vähennyskelpoisuuden kautta kiinnitetty työeläkelakien mukaisen eläkeiän saavuttamiseen. Eläkesäästäminen tapahtuu pitkän ajan kuluessa. Tänä aikana voidaan lakisääteistä eläkeikää nostaa. Järkevää olisi, että yksilölliset sopimukset automaattisesti muunnettaisiin vastaamaan uutta korotettua eläkeikää. Muuten voi syntyä tilanne, jossa säästäjällä on usean eläkeiän mukaisia sopimuksia, joiden perusteella eläkettä maksetaan. Eläkeiän mahdollisen korotuksen vaikutus eläkesuoritukseen tulee olla säästäjän tiedossa sopimusta tehtäessä.

Säästäjän oikeutta sanoa irti säästösopimuksensa palveluntarjoajaa vaihtaakseen pidämme oikeana. Sopimuksen irtisanomiseen ehdotettua yhden vuoden vähimmäisaikaa voitaisiin harkita pidennettäväksi kustannusten nousun ja mahdollisten harkitsemattomien irtisanomisten ehkäisemiseksi.

Pidämme oikeana, että eläke tai muu suoritus maksetaan vähintään 10 vuoden aikana. Ehdotuksessa luetelluissa erityistilanteissa tästä ehdosta voitaisiin poiketa. Mielestämme myös näissä tapauksissa tulisi pyrkiä löytämään määrittelyt, jotka jaksottaisivat suoritukset usean vuoden ajalle. Näin toteutuisi paremmin laille asetettu tavoite yksilöllisen eläketurvan osuuden kasvattamisesta kansalaisten kokonaiseläketurvassa.

Mielestämme on oikein, että takaisinmaksulle asetettua 10 vuoden määräaikaa lyhennettäisiin kahdella vuodella jokaista ikävuotta kohden, jolla verovelvollisen ikä ylittää eläkeiän silloin kun eläkkeen maksu alkaa.

Tärkeää mielestämme on, että säästämissopimuksia tarjoavien tulee olla suomalaisia tai Suomessa toimivia ulkomaisia palveluntarjoajia. Samoin pidämme tärkeänä, että säästämisvarat eivät voi kuulua palveluntarjoajan konkurssipesään.

Yksilöllisen eläketurvan liberaali verotuskohtelu sekä maksujen vähennysten että eläkesuorituksen osalta johtaisi kiinnostuksen vähentymiseen lakisääteistä eläketurvaa kohtaan. Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry korostaa, että ensisijaisesti on huolehdittava lakisääteisestä eläkejärjestelmästä.